

Szczyt w Astanie podsumowaniem kazachstańskiego przewodnictwa w OBWE

Anna Wołowska

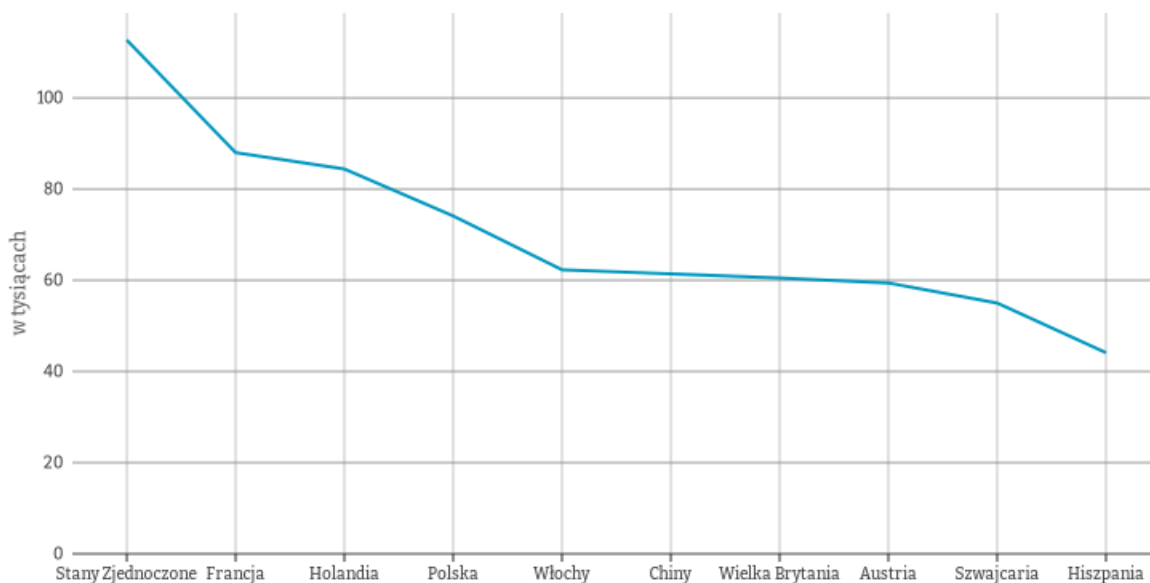
1–2 grudnia w Astanie miał miejsce szczyt przywódców państw członkowskich OBWE. Jego przeprowadzenie było ukoronowaniem rocznego przewodnictwa Kazachstanu w tej organizacji. Choć wymierne efekty szczytu okazały się dalekie od oczekiwań (m.in. nie przyjęto planu działania dla organizacji), w trakcie prezydencji nie doszło też do przełomu w żadnym z istotnych dla OBWE problemów, Astana może uznać go za duży sukces. Kazachstan zaprezentował się jako ambitny oraz aktywny gracz na arenie międzynarodowej. Zarówno szczyt w Astanie, jak i samo przewodnictwo przeprowadzane ogromnym wysiłkiem organizacyjnym okazały się pozytywnym testem sprawności dla całego aparatu państwowego (zwłaszcza dyplomacji) i poważnym impulsem dla jego rozwoju.

Przebieg szczytu

Tegoroczne przewodnictwo Kazachstanu w OBWE było podporządkowane idei zorganizowania w Astanie pierwszego od 11 lat szczytu przywódców państw członkowskich tej organizacji. Zabiegi o poparcie koncepcji przeprowadzenia szczytu kazachstański MSZ rozpoczął już w ubiegłym roku, jednak ostateczna decyzja w tej sprawie zapadła dopiero w lipcu. Ostatecznie 1–2 grudnia odbył się szczyt, w którym udział wzięło 28 spośród 56 przywódców państw członkowskich (pozostałe kraje reprezentowane były przez niższe rangą delegacje), a także przedstawiciele ONZ, UE, WNP, Szanghajskiej Organizacji Współpracy i innych organizacji międzynarodowych. Wbrew zapowiedziom podczas szczytu nie udało się zatwierdzić Planu Działań organizacji, nie doszło również do zapowiadanego postępu w kwestii konfliktu w Górskim Karabachu. Trwające niemal 12 godzin spory wokół rezolucji końcowej (sprzeczności dotyczyły m.in. forsowanego przez Gruzję zapisu o integralności terytorialnej tego kraju, któremu zdecydowanie sprzeciwiała się strona rosyjska) opóźniły zakończenie szczytu. W rezultacie główne przesłanie zatwierdzonej ostatecznie Deklaracji Astańskiej można sprowadzić do stwierdzenia, że OBWE będzie nadal funkcjonować na dotychczasowych zasadach. Spośród propozycji zmian, jakie pojawiły się na szczycie, niewątpliwie kontynuację będą miały dwie inicjatywy prezydenta Kazachstanu: wniosek w sprawie wydzielenia koszyka bezpieczeństwa finansowo-gospodarczego w ramach OBWE oraz inicjatywa powołania Instytutu Bezpieczeństwa w Astanie, mającego zajmować się prognozowaniem zagrożeń na obszarze mandatowym OBWE. Zawarta w dokumencie końcowym deklaracja działań na rzecz stabilności, dobrobytu i demokracji w Afganistanie jest zapisem mało konkretnym, niemniej może ułatwić podejmowanie tego typu inicjatyw.

Polska to trzeci najważniejszy europejski rynek zbytu dla niemieckiego eksportu

Wartość eksportu RFN do dziesięciu najważniejszych partnerów

Źródło: Federalny Urząd Statystyczny

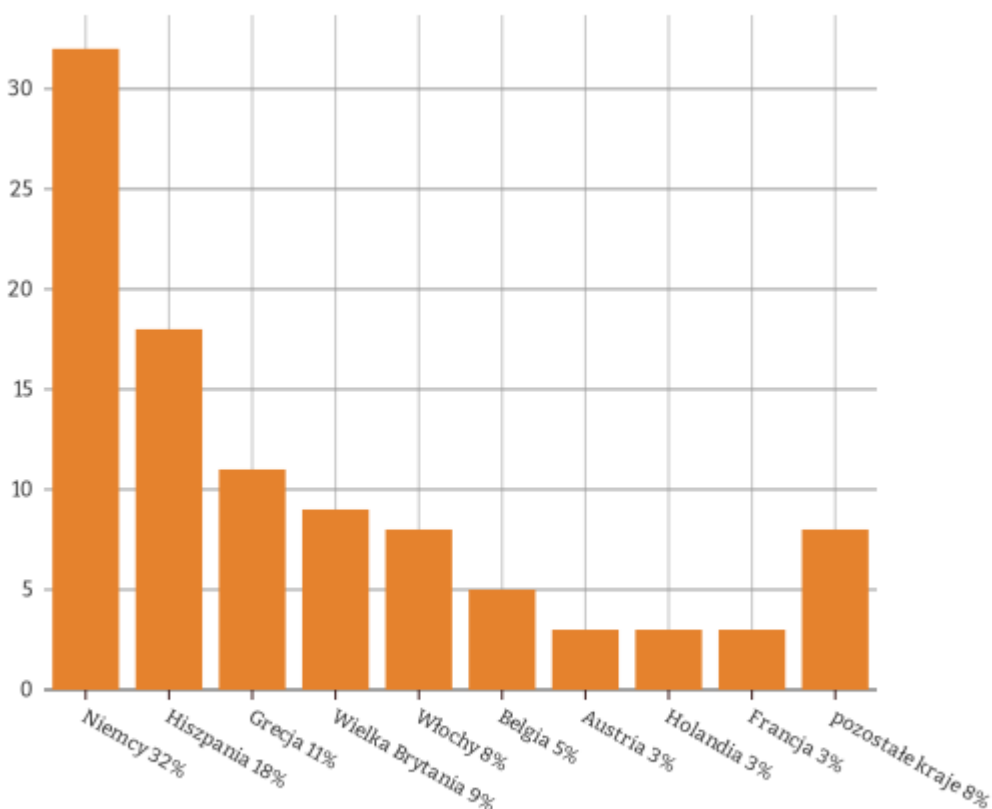

Znaczenie szczytu dla Kazachstanu

Choć szczyt w Astanie nie był wydarzeniem przełomowym dla OBWE, z punktu widzenia Kazachstanu już sama zgoda na jego przeprowadzenie była sukcesem. Zarówno przewodnictwo Kazachstanu w OBWE, jak i zorganizowanie tej rangi spotkania były wydarzeniem bez precedensu nie tylko w skali Azji Centralnej, ale całego WNP.

Główne kierunki emigracji z Bułgarii

Główne kierunki emigracji z Bułgarii

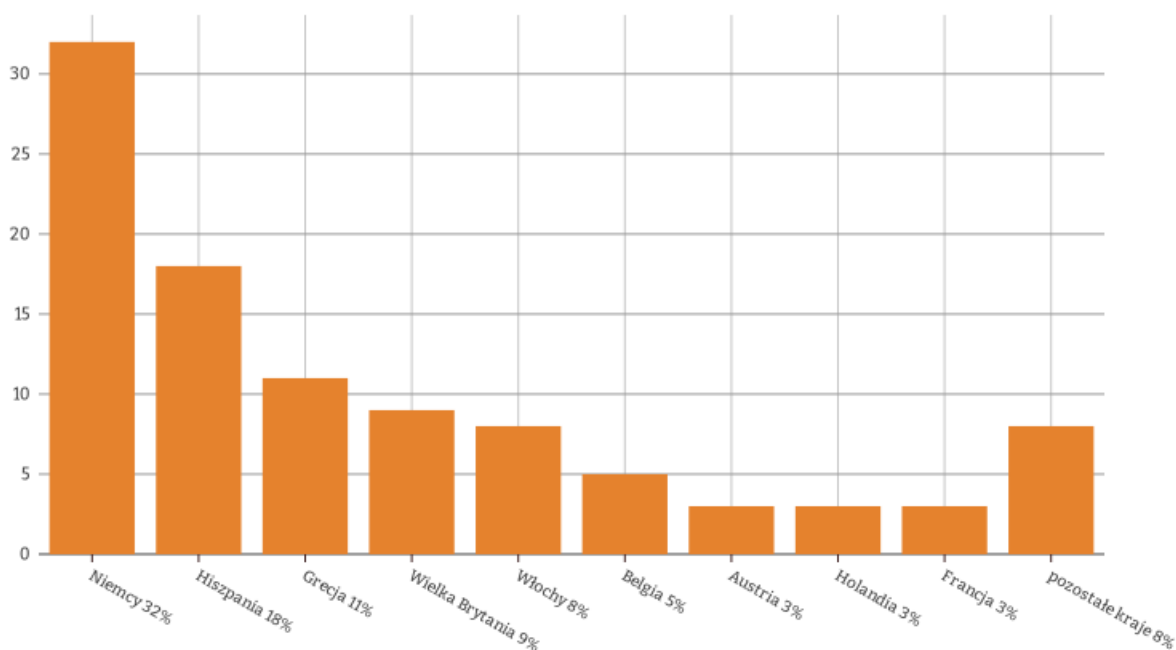
Źródło: Opracowanie własne

Ogromne ambicje, jakie Kazachstan wiązał z przewodnictwem i szczytem (m.in. zapowiedź reformy OBWE, deklaracje zwiększenia zaangażowania w stabilizację Afganistanu) oraz oczekiwania państw WNP, w roli rzecznika których Astana chciała występować (nadzieje autorytarnych rządów na przeniesienie akcentów w ramach OBWE z kwestii demokratyzacji i praw człowieka na problemy bezpieczeństwa) były zakładane na wyrost. Niemniej brak wymiernych efektów zarówno samego szczytu, jak i kazachstańskiego przewodnictwa, jest nie tyle wynikiem nieudolności Kazachstanu, co natury OBWE i dzielących ją głębokich wewnętrznych sprzeczności. Mimo to Astana wykorzystała szansę, jaką było przewodnictwo, do budowy swojego wizerunku jako odpowiedzialnego członka wspólnoty międzynarodowej, a prezydenta Nazarbijewa jako przywódcy podejmującego ważne kwestie polityki międzynarodowej.

Główne kierunki emigracji z Bułgarii

Główne kierunki emigracji z Bułgarii

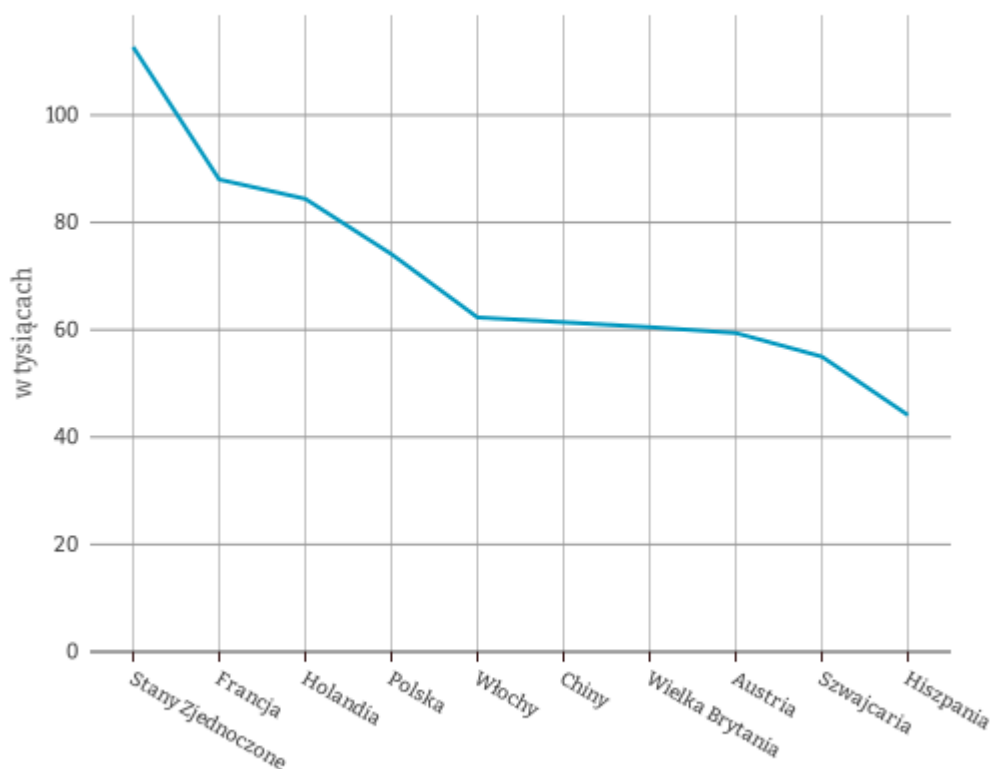
Źródło: Opracowanie własne

Jednocześnie przygotowania do przewodnictwa, przewodnictwo i organizacja szczytu były ogromnym wysiłkiem organizacyjnym dla młodego (niespełna 20 lat) państwa. Stało się to swoistym impulsem do mobilizacji i zwiększenia efektywności dla całego aparatu państwowego. W efekcie Kazachstan olbrzymim wysiłkiem dyplomacji budując sieć nowych kontaktów zgromadził nowe doświadczenia (proces ten znajdzie przedłużenie w obejmowanym w 2011 roku przewodnictwie Organizacji Konferencji Islamskiej). To wszystko należy uznać za rodzaj inwestycji w przyszłość. Kazachstan, po raz kolejny pozytywnie wyróżnił się na tle WNP, stał się lepiej słyszalny, a inicjatywy, z jakimi występuje (w tym te zgłoszone na szczycie), mają większe szanse poparcia. Na użytek wewnętrzny przewodnictwo jest wykorzystywane jako dowód sprawności władz i ich międzynarodowego uznania.

Polska to trzeci najważniejszy europejski rynek zbytu dla niemieckiego eksportu

Wartość eksportu RFN do dziesięciu najważniejszych partnerów

Źródło: Federalny Urząd Statystyczny

